Elke boom een tweede kans
Sneller vergroenen met Meer Bomen Nu
MEERBOMENNU
www.meerbomen.nu

NEDERLAND SNELLER, GOEDKOPER EN LEUKER VERGROENEN

Om klimaatverandering een halt toe te roepen en onze biodiversiteit te herstellen, moeten we snel veel bomen en struiken planten. Meer Bomen Nu is een sociaal groenproject voor iedereen met klimaat- en biodiversiteitszorgen. Met de Meer Bomen Nu verplantmethode vergroenen we Nederland sneller, goedkoper en leuker.

Bomen planten voor het klimaat en natuurherstel is noodzakelijk. Nederland heeft in de afgelopen 100 jaar 85 procent aan biodiversiteit verloren. Het klimaat warmt steeds verder op, wat vergaande gevolgen heeft voor het milieu en de ecosystemen waar wij afhankelijk van zijn. Op Europees niveau is 3 miljard bomen planten het doel. De Nederlandse overheid streeft naar het planten van 37.000 hectare bos voor 2030. Het Deltaplan Biodiversiteitsherstel roept op om 10 procent groen-blauwe dooradering in Nederland aan te leggen; i.e. een natuur inclusieve samenleving door een infrastructuur van heggen, hagen, bossen, groenstukken, en ecologisch gezonde waterwegen. Dit is haalbaar, maar de vraag is: waar te beginnen?

De campagne heeft drie doelen

Klimaatverandering tegenhouden

Biodiversiteit verhogen

Handelingsperspectief geven aan mensen met klimaatzorgen

De natuur geeft in overdaad

Iedere boom maakt jaarlijks honderden zaailingen. Veel van deze zaailingen spelen een rol in de natuur: ze zijn voedsel voor (bos)dieren, ontwikkelen het bos door competitie, vergaan natuurlijk en dragen zo bij aan het biotoop. De sterkste bomen en struiken groeien uiteindelijk uit tot volwassen bomen en halen het kronendak. De meeste zaailingen redden het echter niet. Soms kunnen deze zaailingen zonder negatieve impact worden uitgeschept en verplaatst. Het ecologisch beheer van ecoloog Franke van der Laan stimuleert de groei van bepaalde soorten en dunt overdadige soorten juist uit om de gewilde soorten de ruimte te geven. Ook worden veel zaailingen eruit getrokken, bijvoorbeeld om de ontwikkeling van heide te bevorderen of om de begroeiing van een wandelpad tegen te gaan. Zaailingen zijn overal te vinden en in tal van beheerplannen komt het rooien en dunnen van zaailingen terug. Van sloopterreinen tot gemeente-, recreatie-, en natuurparken, landgoed met achterstallig onderhoud en bermen. Een ongewenste berk die opkomt in de heide is vaak zeer gewild in een startend voedselbos. De boompjes die op een meter vanaf een wandelpad groeien en daar worden weggemaaid, kunnen elders uitgroeien tot een volwassen boom.

Bomen planten voor het klimaat en natuurherstel is noodzakelijk

Circulair groenbeheer

Door te gebruiken wat de natuur ons gratis geeft, kunnen we veel tijd besparen. Zaailingen die al een aantal jaar oud zijn, hebben CO_2 opgeslagen. Door deze zaailingen niet af te voeren of te versnipperen zorg je dat de CO_2 blijft opgeslagen. Ook kunnen de zaailingen doorgaan met CO_2 opnemen. Daarnaast zijn deze boompjes en struiken groot geworden zonder enige hulpstoffen: geen kunstmest, geen gewasbeschermingsmiddelen of extra land. Dit maak ze uiterst duurzaam!

De Meer Bomen Nu verplantmethode is circulair; overdadige zaailingen worden geoogst en uitgedeeld aan plantlocaties. Tussendoor worden ze soms een opgeslagen op een verzamelplek, de Bomenhub. Zaailingen worden groot, en deze bomen maken op den duur weer zaailingen. En die zaailingen maken ook zaailingen. Dit maakt de methode circulair en onbeperkt schaalbaar!

Door te gebruiken wat de natuur ons gratis geeft, kunnen we veel tijd besparen.

De methode

Bomen hub

BOMENHUB

In de Bomenhub worden de zaailingen ingekuild en bewaard tot ze kunnen worden uitgedeeld.

2

OOGSTLOCATIE

Op de oogstdag worden overdadige zaailingen hier geoogst en verzameld.

1

PLANTLOCATIES

Hier krijgen de boompjes de kans groot te worden. Over 10 jaar is dit weer een oogstlocatie!

Soms kunnen ze ook rechtstreeks naar de plantlocatie

3

MEERBOMENNU

MEER BOMEN NU

De Meer Bomen Nu campagne is ontstaan in 2020. Ecoloog Franke van der Laan van stichting MeerGroen bedacht de verplantmethode en past deze al meer dan tien jaar toe op het natuurgebied (150 hectare) wat hij in eigen beheer heeft.

Stichting Urgenda, een organisatie die middels innovatie en durf de samenleving wil veranderen in een circulaire samenleving, heeft de methode opgeschaald naar een landelijke campagne. In samenwerking met Caring Farmers, een groeiende groep boeren die versnelt wil omslaan naar natuur inclusieve kringlooplandbouw.

Bomen kunnen enkel veilig worden verplant wanneer ze in rust staan. In de winter staan de sapstromen stil. Als een boom niet in rust staat, droogt een boom snel uit en zullen de bomen tijdens het verplanten doodgaan. Meer Bomen Nu werkt samen met natuurorganisaties, boswachters en bos- en landgoedeigenaren om kansarme zaailingen en de locaties waarop deze worden gevonden te identificeren. We houden ons hierbij aan het beheerplan van de terreinbeheerder en oogsten uitsluitend met toestemming en in overleg. Op dit moment zijn meer dan 400 oogstlocaties, 140 zelfstandig draaiende Bomenhubs en meer dan 2000 plantlocaties aangesloten bij Meer Bomen Nu.

Een decentraal verplant-tool

De Bomenplanner is een online systeem waarin vraag en aanbod van bomen en struiken samenkomen. Alle oogstlocaties, Bomenhubs en plantlocaties staan in dit systeem en ook vrijwilligers kunnen een account aanmaken. Met behulp van de Bomenplanner kunnen gebruikers evenementen om bomen te oogsten, uit te delen en te planten aanmaken en organiseren. Na 4 seizoenen meer dan 23.000+ gebruikers.

Ook wordt hier alle ecologische kennis verzameld zodat oogsters, verzamelaars en planters kunnen opzoeken hoe het werkt en welke bomen passen op welke plek.
Deze informatie is ook allemaal te vinden op **www.meerbomen.nu**

Op weg naar circulair groenbeheer

Meer Bomen Nu is gestart als een centraal georganiseerde campagne: ecologische kennis (stichting Meer Groen), organisatorische capaciteit (Urgenda) en contacten met private grootlandbezitters (o.a. Caring Farmers). Boeren bezitten meer dan 60 procent van het land in Nederland en zijn daarmee onmisbaar. We werken echter toe naar een decentraal systeem, waar elke boswachter, boer, burger, gemeente en groengroep de handvaten krijgt om zelfstandig aan de slag te gaan. De Bomenplanner is hier een middel voor.

Hoogtepunten van 4 seizoenen Meer Bomen Nu

2+ miljoen
verplante bomen en struiken

Circa 4.000
oogst-, aanplant- en uitdeeldagen

23.000+
vrijwilligers actief onder begeleiding van ecologen en boswachters

Duitsland, Engeland en Frankrijk
doen ook mee aan deze manier van circulair groenbeheer!

Ook wordt in de Bomenplanner alle ecologische kennis verzameld zodat oogsters, verzamelaars en planters kunnen opzoeken hoe het werkt en welke bomen passen op welke plek. Deze informatie is allemaal te vinden op www.meerbomen.nu

MEERBOMENNU

Door te gebruiken wat de natuur ons gratis geeft, kunnen we veel tijd besparen

We streven naar een tijd waarin iedere gemeente een eigen Bomenhub heeft, waar bomen en struiken vanuit die gemeente gebracht kunnen worden en waar burgers gratis bomen en struiken kunnen ophalen. Waar iedere provincie circulair groenbeheer standaard in het beleid heeft staan en de oogstgroepen en circulaire terreinbeheerders ondersteunt. Waarbij elk sloopproject, elke boswachter, en elke groenbeheerder de maaier in de schuur laat staan, omdat de kansarme boompjes worden uitgeschept voor een tweede kans. Burgers hebben concrete handvaten om aan de slag te gaan voor klimaat en biodiversiteit. Ze komen langer en vaker in de natuur en leren meer over boomsoorten, beheer en de veerkracht van ons ecosysteem. We dromen van circulair groenbeheer als nieuwe norm voor bos- en groenbeheer in Nederland en ieder ander land waarin bomen lang genoeg in rust staan.

We dromen van circulair groenbeheer als nieuwe norm voor bos- en groenbeheer waarin bomen lang genoeg in rust staan

EEN ECOLOGISCHE OPROEP VOOR HET VERPLANTEN VAN BOMEN

Het is noodzakelijk om na te denken over wat voor bomen we (ver)planten in Europa. Er wordt nog veel met exoten geplant en vaak monotoon. Voor de biodiversiteit is het geboden dat we divers aanplanten.

Daar kan de verplantmethode bij helpen. Elk zaadje is uniek en we delen altijd de bomen in een mix uit. Dit betekent een diversiteit in genetisch materiaal én in soorten.

Maar ook wélke soorten zijn belangrijk. Nederland heeft nog maar 2 á 3 procent autochtone bossen over. In de rest van Europa gaat het niet beter. Door de Europese Unie wordt het autochtone bosoppervlakte geschat tussen de 0.7 en 3 procent. Een autochtone boom betekent dat het genetische materiaal van deze boom teruggaat tot de laatste ijstijd in dat betreffende land. De boom heeft zich langzaam steeds aangepast aan zijn woonplek, waardoor er ontzettend veel lokale natuur, insecten en dieren mee zijn verbonden. Autochtone bomen zijn altijd inheems, maar inheems is niet altijd autochtoon. Inheems betekent dat een boomsoort van nature goed in ons klimaat gedijt. Exoten zijn boomsoorten uit andere klimaatzones die we hier hebben geplant en onder goed beheer hier ook prima kunnen gedijen. Ze doen echter minder voor de biodiversiteit, omdat ze zich niet met de biodiversiteit van dit land hebben verbonden. Soms kan een exoot invasief worden. Dit betekent dat de soort andere soorten verdrukt en een negatieve impact heeft op het ecosysteem.

Ecologen maken zich terecht zorgen over de teloorgang van autochtone bomen. We moeten onze bossen beschermen, als waardevol erfgoed voor ons nageslacht, en als onbetaalbare bron van ecosysteemdiensten en een gezonde leefomgeving.

Met verplantmethode van Meer Bomen Nu...

...vinden exoten een veilig thuis

Over het gebruik en de toepassing van exoten wordt nog druk gediscussieerd: waar ligt de grens tussen inheems en uitheems? Wanneer heeft een boom zich voldoende aangepast? Wat zijn de functies van exoten, of moet je deze helemaal weren? Veel vruchtdragende bomen zijn immers exoot en zijn zeer gewild voor voedselbossen om onze voedselvoorziening te verduurzamen. Ook voor duurzame houtbouw of klimaatbestendig planten zijn uitheemse bomen een interessante optie.

...bevorder je de biodiversiteit

Wij delen altijd divers uit. Homogene bomen aanplant is hoe ziekten zich makkelijker kunnen verspreiden. Door juist divers aan te planten, met zowel bomen als struiken, kunnen ziektes minder makkelijk overspringen op hun soortgenoten, omdat daar andere soorten tussen staan. Tevens zorgt een hogere diversiteit aan boom- en struiksoorten, ook voor een hogere diversiteit aan insecten en diertjes boven en onder de grond.

...verspreiden we inheemse soorten en maken de natuurgebieden gezonder

Bij Meer Bomen Nu is 80% van wat we verplanten inheems. Of het ook autochtoon is weten wij niet. Daar moet je genetisch onderzoek voor doen. De exoten die worden geoogst vinden een veilige plek in een voedselbos of achtertuin, waar al veel exoten staan en waar ze nog een goede functie kunnen vervullen. Invasieve exoten trekken we uit, en voeren we af, zodat we gebieden waar we oogsten mooier achterlaten. Zodoende is de verplantmethode een win-win voor bestaande natuurgebieden en de wens voor nieuwe bomen.

KOM IN ACTIE VOOR HET KLIMAAT EN BIODIVERSITEIT EN DOE MEE!

... ga je samen sneller, door egoloos te werken

Al ons ecologisch advies is open source, en elke ecoloog die aan de slag gaat met de campagne is altijd uitgenodigd mee te helpen. Zo proberen we altijd op de hoogte te zijn van de nieuwste inzichten; ecologisch verantwoord verplanten zónder dat het afremt. Want wat het áller belangrijkste is, is de dat er überhaupt bomen zijn, in plaats van de opmars aan stenen, grasfalt en beton. Om de hittestress in onze steden aan te pakken, om ons landschap te herstellen met heggen en hagen, om de landbouw natuur inclusiever en diervriendelijker te maken. Erger dan een niet-autochtone of gecultiveerde boom, is geen boom. Actie is nu nodig.

Wil je ook helpen verplanten?
meerbomen.nu/ikwilhelpen

Wil je bomen op je grond?
meerbomen.nu/ikwilbomen

Wil je een bomenhub organiseren?
meerbomen.nu/ikwordbomenhub

Geen tijd om te helpen, maar wil je wel iets doen? Doneer!
meerbomen.nu/doneer

Op naar de 2 miljoen bomen verplanten!

MEERBOMENNU

Op naar miljoenen bomen verplanten!

Meedoen? Dat kan! Door bomen te verplanten, bomen op eigen grond te planten of te doneren. Scan de QR-code of ga naar meerbomen.nu

MEERBOMENNU